

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 2/12
25.01.2012. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бате Цветковића, председника већа, Невенке Важић, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног М.Л., због кривичног дела преваре из члана 208. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 888/11 од 06.01.2012. године, подигнутом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1 2840/11 од 12.10.2011. године, у седници већа одржаној у смислу члана 422. став 3. Законика о кривичном поступку, дана 25.01.2012. године, донео је

ПРЕСУДУ

УВАЖАВА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 888/11 од 06.01.2012. године и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 2840/11 од 12.10.2011. године повређен кривични закон – члан 369. став 1. тачка 2. Законика о кривичном поступку, у корист окривљеног М.Л.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К. 6064/2010 од 12.07.2011. године окривљени М.Л. оглашен је кривим за кривично дело превара из члана 208. став 1. Кривичног законика (КЗ), и осуђен на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од три месеца по правноснажности пресуде, с тим да ће суд у случају да окривљени новчану казну не плати у одређеном року ову казну заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора. Истом пресудом окривљени је обавезан на плаћање суду паушала у износу од 5.000,00 динара и оштећеном као тужиоцу Д.М. трошкова кривичног поступка у износу од 33.750,00 динара, док је оштећени за остварење имовинско правног захтева упућен на парницу.

Апелациони суд у Нишу, пресудом Кж1 2840/11 од 12.10.2011. године, поводом жалбе браниоца окривљеног М.Л., преиначио је првостепену пресуду Основног суда у Нишу К 6064/2010 од 12.07.2011. године тако што је

због застарелости кривичног гоњења према окривљеном применом члана 354. тачка 3. Законика о кривичном поступку (ЗКП) одбио оптужбу за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ и одредио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости Ктз бр. 888/11 од 06.01.2012. године против наведене правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу, због повреде кривичног закона, са предлогом да Врховни касациони суд уважи захтев за заштиту законитости и утврди да је побијаном пресудом повређен кривични закон у корист окривљеног М.Л., и то одредба члана 369. став 1. тачка 2. ЗКП.

Врховни касациони суд поступио је у смислу члана 422. став 2. и 3. ЗКП и у седници већа, одржаној у одсуству обавештених Републичког јавног тужиоца, окривљеног М.Л. и његовог браниоца адв. М.Ц. из Н., размотрио списе овог предмета, са правноснажном пресудом против које је поднет захтев за заштиту законитости, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Према разлозима побијане другостепене пресуде, другостепени суд је нашао да је 12.07.2011. године наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окр. М.Л. за кривично дело из члана 208. став 1. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, имајући у виду да је дело извршено 12.07.2005. године и време потребно за застарелост, у смислу члана 104. став 6. у вези са чланом 103. тачка 6. КЗ, према казни запређеној за то дело (новчана казна или затвор до три године) Кривичним закоником („Службени гласник РС“ бр. 85/05) који је најблажи за окривљеног.

Међутим, основано се у захтеву за заштиту законитости указује да у конкретном случају није наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљеног за предметно кривично дело и да је другостепени суд погрешно применио кривични закон кад је закључио супротно, при том погрешно узимајући да је дело извршено 12.07.2005. године кад је предузета радња извршења тог дела којом је оштећеног довео у заблуду, а потпуно занемарујући радње извршења дела одржавања оштећеног у заблуди које су предузимане до новембра 2008. године, па је својом пресудом којом је према окривљеном одбио оптужбу за кривично дело из члана 208. став 1. КЗ услед апсолутне застарелости, учинио повреду кривичног закона у корист окривљеног (члан 369. став 1. тачка 2. ЗКП).

Сходно одредби члана 104. став 1. КЗ, застарелост кривичног гоњења почиње да тече од дана када је кривично дело извршено. Одредбом члана 16. став 1. КЗ прописано је да је кривично дело извршено у време кад је извршилац радио или био дужан да ради, без обзира кад је последица дела наступила.

Окривљени је у конкретном случају остварио обе алтернативно прописане радње извршења кривичног дела преваре – другим речима, оштећеног је довео у заблуду (што је радња тренутног карактера), а затим га и одржавао у заблуди (што је радња трајног карактера), па је време извршења кривичног дела из

члана 208. став 1. КЗ правилно утврдио првостепени суд и на томе засновао своју пресуду.

Наиме, радња кривичног дела из члана 208. став 1. КЗ која представља „одржавање у заблуди“ значи активно обнављање и учвршћивање заблуде створене код другог лица, даљим и новим лажним приказивањем чињеница и траје до тренутка када је престало противправно стање.

Имајући у виду чињенице у списима предмета окривљени је поступао управо тако, новим и лажно датим гаранцијама да ће оштећеном измирити дугове за неплаћене закупнине простора, једном из имовине свог предузећа, други пут из личне покретне или непокретне имовине, те затим изнова обећавао ово оштећеном у наведеном периоду, све до раскида уговора о закупу.

Првостепеном пресудом утврђено је дакле, да је окривљени кривично дело преваре из члана 208. став 1. КЗ извршио на оба алтернативно прописана начина извршења кривичног дела у питању и то лажним приказивањем чињеница, дана 12.05.2005. године, оштећеном Д.М. да ће му заостале закупнине (неплаћене од марта до јула 2005. године) платити одједном и да ће убудуће исте редовно и уредно измиривати, чиме је оштећеног довео у заблуду, а потом га све до новембра 2008. године одржавао у заблуди тако што му је то исто обећавао на описани начин сваког месеца.

Дакле, окривљени је радње извршења кривичног дела у питању предузимао у периоду од 12.07.2005. године до новембра 2008. године, па се у овом случају почетак застарелости кривичног гоњења рачуна од краја октобра 2008. године, као времена престанка радње извршења и апсолутна застарелост наступа крајем октобра 2014. године, кад, сходно одредбама члана 104. став 6. у вези са чланом 103. тачка 6. КЗ, истиче време од шест година за застарелост гоњења за кривично дело из члана 208. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим првостепеном пресудом.

Из изнетих разлога, и како је захтев за заштиту законитости поднет на штету окривљеног, Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/2008) и применом одредаба члана 425. став 2. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је уважио захтев за заштиту законитости и утврдио да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 2840/11 од 12.10.2011. године повређен кривични закон у корист окривљеног М.Л. (члан 369. став 1. тачка 2. ЗКП), при том не дирајући у правноснажну пресуду.

Записничар-саветник
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-
судија,
Бата Цветковић,с.р.